

VERTEC.

Izhaja
1. dné v
meseču
in stoji
za vse
leto po
poště
2 gl.
60 kr.,
za pol
leta 1 gl.
30 kr.
Brez
poště:
za vse
leto 2 gl.
40 kr.,
za pol
leta 1 gl.
20 kr.

Naroč
nina naj
se na
prej pla
čuje in
pošilja
ured
ništvu v
Špi
talskih
ulicah
hiš. št.
273
v Ljub
ljani.
(Lai
bach.)

Časopis s podobami za slovensko mladost.

Štev. II.

V Ljubljani 1. novembra 1875.

Leto V.

Neobičajen red.

Ptiči pevski razidó se
Na jesén tja v južni svét,
A od tamkaj povernó se
Zopet k nam v pomladnji cvet.

To je védel. Plínij slavní,
Znal je tudi Cuvier,*)
In ta náuk starodavni
Terdijo še zdaj ljudjé.

Nij izímka še nobeden
Učenják o tem sledil;
Ali meni ptiček jeden
Sam sobój ga je učil.

On imá pravila druga:
V letu je blažil naš kraj,
Na jesén je zlélét z juga,
Sévercem prepeva zdaj.

Lujiza Pesjakova.

Vile.

(Češka národná pripovedka; poslov. Iv. T.)

Bil je deček siromak, ki nij imel očeta ne matere. Treba mu je bilo poiskati si službe, ako je hotel živeti. Dolgo se je klatil sem ter tjá, iskajóč si gospodarja, a zamán, nihče ga nij hotel pod streho. Necega dné pride do samôtné kóćice, ki je stala ob robu velicega gozda. Na pragu je sedel starček, ki nij imel očí, nego samo temne prazne jámice v glavi. Koze v hlevu so beketale, a starček jim govori: „rad bi vas, uboge kozíce, pognal na pašo, a nemam ga človeka, da bi šel z vami.“ — „Oče! jaz grem rad s kozami.“

*) Čítaj: Kivié.

oglasi se deček siromak; „vzemite me v službo.“ — „A kdo si ti? in kako ti je imé?“ Deček siromak mu vse na drobno pové, kdo in od kod da je, ter da mu je imé Ivica. — „Dobro, moj Ivica! vzamem te v službo, nego najprej da mi kozé na pašo odréneš. Ali tja na óni hribec v gozdu da mi jih ne goniš: doble bi te Vile, in v sladko spanje te zazibavši izteknile bi ti oči, kakor so to storile meni ubogemu siromaku.“ — „Ne skerbite za-me, oče,“ odgovori Ivica, „meni Vile oči ne iztaknejo.“ To rekši izpustí koze iz hleva ter je odréne na pašo.

Pervi in drugi dan je Ivica pasel koze tam ob robu bližnjega brezika. A tretji dan reče sam v sebi: „kaj bi se bal, Ivica? poženi koze tjá, kjer je boljši in lepši pašnik!“ Takój si odreže tri zelene šibice iz germa kopínjeka, dene je v klobuk ter gôni koze naravnost v gozd tjá na óni zeleni hribec, kamor mu je bil slepi starec prepovedal. Koze se takój razkropé po pašniku, a Ivica sede v senco pod drevo. Nij se dolgo hladil v senci, da iznenádoma stopi prédenj lepa krasna gospá, vsa v belej obleki. Dolgi lasje so jej viseli po ledjih lepo razčesljani, černi kakor vran, a oči je imela kakor ternjólice. „Bog ti pomózi, dobrí pastir!“ nagovori ga bela gospá „glej kakšna jabolka rastó v našem ovočnjaku (sadnem vertu)! Evo ti jedno jabolko, okusi je, kako je sladkó.“ To rekši, podá mu lepo rumeno jabolko. Ali Ivica je dobro znal, ako bi vzel to jabolko in bi je snédel, da takój zaspí, in Vila mu oči iztakne. Zatorej reče: „lepa hvala, dobra in ljubezniva gospá! moj gospodar ima v vertu mnogo ovočnih dreves, na katerih rastó še lepša jabolka; užé sem jih do gerla sit!“ — „Nu, ako jih ne želiš, nečem ti jih nudití“, odgovori Vila in otide.

Malo potem pride druga, še lepša gospá, ki je nesla v roci lepo cvetico. Prijazno se mu nasmehne in reče: „Bog ti pomózi dobrí pastir! pogledi, kako lepo cvetico sem utergala tam na zelenej livadi! in kako prijetno diší, poduhaj jo malo.“ — „Lepa hvala dobra in ljubezniva gospá! moj gospodar ima še lepše cvetice na cvetličnem vertu; naduhal sem se jih užé do serca! — „Nu, ker ti moja cvetica nij po volji, pusti jo!“ odgovori bela gospá serdito, oberne se in otide.

Za malo časa pride tretja gospá, najmlajša in od vseh najlepša. „Bog ti pomózi dobrí pastir!“ — „Veruj mi, da si lep in krepák deček,“ reče Vila, „a bil bi še lepši, ako bi imel lasé lepo razčesane; daj, da te malo počešem!“ Ivica ne reče ničesar; a ko stopi Vila k njemu, da ga počesljá, vzame hitro klobuk z glave, potegne kopínjasto šibico, in šic! udari Vilo po roci. — Vila zavpije iz vsega gerla: „joj, pomagajte, pomagajte! ter začne jokati a z mesta se niti geniti ne more. Ivica se malo briga za njeni jôk, stopi k njej in jej roki zveže s kopínjasto šibico. Zdajci priskočite drugi dve Vili v pomoč, a ko ugledate vjeto sestro z zvezanima rokama, prosite Ivico, naj jo reši bodečega ternja in jo izpustí. „Rešita ju sami!“ odgovori Ivica. — „Joj, tega ne moreve; roke so nama premehke in zlôdle, bi se ob ternje!“ Ali vidéč da deček nikakor neče oprostiti vjete Vile, stopite k sestri, da jej razvežete roki. V to priskočí Ivica, in šic! šic! oštine ju po rokah' sè šibico ter obema zveže roki. „Takó, zdaj ste v mojej oblasti, vi hudobne Vile, ki ste mojemu gospodarju oči izteknile.“

Zdaj hití Ivica domov h gospodarju ter mu reče: „Oče! ídite z menoj,

našel sem je, ki vam oči vernejo.“ A kedar prideta na óni hribec v gozdu, reče deček siromak pervej Vili: „zdaj mi povédi kje so starčeve oči? ako mi tega ne poveš, veržem te tjá doli v vodo. — „Ne stori tega za božjo voljo! Ivica, ne stori tega!“ prosi ga Vila, „jaz ti starčeve oči vernem.“ In odpelje ga v veliko votlino mej skalovjem, kjer je bil velik kùp samih oči, velikih in majhnih, černih, modrih, sivih in zelenih. Vila odbere dve oči iz kupa ter ju podá pastirju. A ko ju Ivica vdene v starčkovo glavo, začnè starec zdihovati, govoreč: „aj, jaz siromak! to níjso moje oči; vidim same sove!“ Ivica se razjezí, popade Vilo ter jo verže v vodo.

Zdaj reče drugej Vili: „povédi mi ti, kje so starčeve oči?“ Tudi ta se začne izgovarjati, da za oči nič ne vé; ali ko jej deček zapretí, da tudi njo verže v vodo, odpelje ga v óno isto votline ter mu odbere dve oči. A slepi starec se jezi ter reče: „aj, to níjso moje oči; vidim same kokoshi!“ In zgodilo se je tudi drugej Vili kakor pervej, da jo deček verže v vodo.

„Povédi mi ti, kje so starčeve oči?“ reče zdaj Ivica tretjej, najmlajšej Vili. Ta ga odpelje v votlino, in izbere mu dve oči. A ko ju Ivica vdene v starčevo glavo, vzdihne starec, da níjso njegove oči, govoreč: „vidim same ščuke!“ Ivica, vidéč, da ga je tudi ta Vila prevarila, hotel jo je v vodi utočiti; ali Vila ga prosi, jokajóč: „ne stori tega, za Boga te prosim, Ivica ne stori tega! jaz ti dam prave starčeve oči!“ In odbere mu ju izpod velicega kupa. A kedar ju Ivica zasadi v starčeve jamice, vzklikne starec veselo: „to — to so moje oči! hvala Bogu! zdaj zopet dobro vidim.“

Od tega časa sta Ivica in starček živila jednako v lepej slogi. Ivica je pasel kozé, a starček je delal domá sir, ki sta ga skupaj jedla. A Vile se níjso nikoli več prikazale na onem zelenem hribcu v bližnjem breziku.

Mlaka in potok.

(Podoba slabega in dobrega človeka.)

Bilo je necega dné po leti. Oče vstanejo zjutraj rano, da gredó pogledat na polje. Sè soboj vzamejo oba otroka, Miljutina in Gojka. Pot je pripelje memo velike smerdeče mlake, ki je stala ob cesti. Takój si Miljutin zatisne nos ter zavpij: „fej, kako smerdí ta gerda mlaka! Oče, hitímo, da poprej pridemo memo; ne morem tega gerdega smradú prenesti.“ — „A jaz bi rekел, da ostanimo malo tukaj, ker tudi mlaka ali luža ima marsikaj podučnega za vaju,“ rekó oče ter postanejo.

„Kaj?“ reče Miljutin, čudéč se, „ta gerda in smerdeča mlaka bi imela kaj podučnega za naju? Tega užé ne verjamem!“

„A vendor stojí, kakor sem rekел,“ rečejo oče. „Ali ne vesta, da je ljubi Bog tudi gerde, gnusne stvarí ustvaril ter jih je postavil poleg lepih in mičnih, a to zategadelj, da nas lepe stvarí potem še bolj mikajo? Ravno zato ima ta mlaka dokáj podučnega za nas ljudí.“

„Zatorej vas lepo prosim, oče, povédite nama, kak nauk nam daje ta gerda mlaka tukaj ob cesti?“ reče starejši sin Gojko.

„To je takój,“ rečejo oče, „mlaka ali luža nam je podoba slabega, izpri-

denega človeka. Stoječa voda se kmalu izpridi, začnè gnjiti in smerdí. Tako tudi človek, ki neče delati, popači se ves na duši in na telesu ter se pogrezuje v blato nečistosti in drugih gerdih pregreškov. „Lenoba je mati vseh pregh“ — tako se glasí už star prigovor, ki je in ostane zmirom resničen. Gnjila voda, kakoršno vidite tukaj v tej mlaki, nij v pijačo niti ljudem niti živini; samo žabe in močeradi prebivajo v njej. Ob krajih take vode ne raste družega nego same koprive in osat. Vidita, tak je tudi nemaren ali izpriden človek; on nikomur ne koristi ter nema nobene vrednosti za svojega bližnjega, ker nij za drugo na tem svetu nego v nadlogo in izpodtiko dobrim ljudem. Len ali nemaren človek oslabí na duši in telesu ter ne donaša nobenega sadú. On je kakor neobdelan svet, ki tudi druzega ne donaša nego ternje in osat. Hudobnega človeka noč in dan žgé in grize notranji červ, t. j. njegova lastna vest mu ne dá nikoli mirú niti pokoja. — V kalnej in smerdljivej vodi, kakor jo vidita tukaj v tej mlaki, se tudi ljubo solnce ne more tako čisto odsévati kakor to vidita v čistej vodi. Le poglejta, kako temno in medlo se odsévajo solnčni žarki iz smerdljive mlake, vidi se nam, kakor bi hotela ugásniti lepa solnčna podoba.

Ravno tako otemní tudi duša in serce hudobnega človega ter počasi ugasuje v njem podoba božja. O kako se mi smili tak ubog nesrečen človek, zapuščen od Boga in od vseh dobrih ljudí.“

Tako je govoril oče svojima otrokomoma dalje idóč v bližnjo dobravo. Otroka sta šla tiho za njim, premišljajóč očetove besede. Gojko prime očeta za roko in reče: „ljubi oče! pokazali ste nama podobo brezbožnega človeka, prosim vas, da nama zdaj pokažete podobo dobrega in bogoljubnega človeka!“

„To mi je lehko,“ odgovori oče. Táko podobo imata precej tukaj na zelenem travniku. Le poglejta tam óni potoček, ki se vije kakor srebern pas po zelenej travi. On vama je podoba dobrega, plemenitéga človeka! Voda v potoku ne stojí, nego vedno teče naprej, a to storí, da je njegova voda zmirom čista in hladna. Kako vesel je žejni popotnik, kendar pride do bistrega in hladnega potoka, da se napije njegove čiste in zdrave vode! Voda iz potoka se tudi razlije po zelenem travniku, da potlej vse lepše in veselje raste.

Takšen je tudi dober in plemenit človek; on zmirom dela ter nij nikoli len ali nemaren. On tudi drugim ljudém dobro dela; vsacemu je prijatelj in dober pomočník v nadlogah in potrebah. — Ob bregovih potoka raste zelena in bujna trava, pomešana s pisanimi cveticami. Tu je tiha in ponižna vijolica, tam zopet lepa modra potočnica, vsak ima rad te lepe cvetice; otroci je nabirajo v šopke in vence.

Tako tudi v persih bogoljubnega človeka prebiva zgolj nedolžno veselje, vsak se mu rad bliža, vsak se rad ž njim drúži in razgovarja.

Kakor se v čistej vodi rumeno solnce v vsej svojej lepoti odséva, tako in še lepše se odséva podoba božja v čistej duši nepokvarjenega človega. In ta čisti odsév podobe božje se mu razliva po vsem obličju ter mu daje nepo-pisljivo miloto in lepoto.

Povédita mi zdaj, ljuba otroka, katera podoba se vama bolj dopada?“

„Ta poslednja podoba dobrega človeka,“ odgovorita jednoglasno Milutin in Gojko ter pristavita še besede: „o naj bi tudi jaz bil podoben čistemú potočku!“

Papež Pij IX.

Plemenita obitelj na Laškem je imela navado vsake pomladi potovati na lepo svoje posestvo, ki nij bilo daleč od Rima. Tu je ostala po več mesecev in še le na jésen se je vernila zopet v Rim. Sinek te plemenite rodovine, po imenu Jovanko, bil je zeló živahan deček in se je najraje igral po polji. Necega dné otide k bližnjemu ribnjaku, ki je bil zmirom polhen vode, da vidi, kako ribice švigajo ob svojih plavutih hitro kakor blisek po čistej vodi. Ribice, te ljubke in nedolžne živalce, bile so mu najljubše, zató jih je tudi najraje

gledal. Veselo skače deček okoli ribnjaka ter niti ne misli nató, da bi se mu znalo kaj žalega prigoditi. Zdaj stopi bližej k vodi, in glej! — nega mu izpoderkne in deček pade v vodo. Užé se je potapljal, ko mu prihití čverst kmetski mladeneč v pomoč. Naglo skoči v vodo, prime Jovanca za ovratnik in ga srečno izvleče na suho. — Kaj mislite otroci, je-li ta dobrí kmetski mladeneč znal, do kolike častí se povzdigne deček, ki ga je on iz vode potegnil ter tako smerti otel? Nikakor ne! A še manj si je misliti mogel, koliko terpljenja čaka Jovančka na njegove stare dni, kajti deček Jovanko nij bil nihče drugi nego naš sv. oče papež Pij IX, katerega sliko vam denašnji „Vertec“ kaže.

Angel varuh vedno je na stráni,
Da otroke pred nesrečo brani;
Njemu radi se priporočite,
Brambe, varstva vsaki dan prosíte.

Iv. T.

Šolska pesen.

I, i, i, i, i,
Uk naj te skerbí!
Kdr je priden in učán,
Ta povsod je spoštovan.
I, i; i, i, i,
Uk te skerbí!

U, u, u, u, u,
Dérži se redú!
Kdr posluša, pazi rad,
Hitro naučí se brát.
U, u, u, u, u,
Dérži se redú!

E, e, e, e, e,
Izpod rok vse gré,
Če se truda ne bojíš,
Ko v učilnici sedíš.
E, e, e, e, e,
Izpod rok vse gré.

O, o, o, o, o,
Peti znaš lepó,
Čitaš, pišeš tudi vzé;
Rísat' vadi zdaj roké!
O, o, o, o, o,
Peti znaš lepó!

I, u, e, o, a,
Ko se uk končá,
Brez hrupečih vsi glasów,
Mirni pojdíte domóv!
I, u, e, o, a,
Ko se uk končá

Iv. Miklošič.

Strahovi.

„Lovro, pojdi in posvétí gospodu majorju in stotniku tja do vélike ceste, temá je kakor v mehu!“

„Dà, dà, bodi tako dober in posvétí nama, saj ne bode zastonj,“ rečeta jednoglasno major in stotnik.

„Prosim gospod major, fantu nij treba nič dajati, on mora storiti, kar mu veleva oče. Dobri in zdravi nogi ima, in tja do vélike ceste tudi nij daleč.“

„Oče! saj rad posvétim gospodoma, a poglejte, ta konec sveče je prekratek; prosim, dajte mi druzega, nekoliko daljšega!“

„Nù, tja do vélike ceste in nazaj bode užé dosti. Zdaj le ídi!“

Lovro prižgé svečo, vtaknejo jo v svetilnico ter otide z gospodom.

Do vélike ceste prišedši, hoče se Lovro takój verníti. Ali trebušastí major ga prosi, naj bi jima še dalje svetil. „Veš kaj Lovro,“ reče major, „svéti nama še tja do mítnice, to je komaj četert ure od tukaj in dobodeš sreberno dvajsetico.“ —

„Sreberno dvajsetico!“ misli si Lovro, ki je izveršil jedva deset let, to je lep novec; toliko še nikoli njsem imel. Samo tja do mítnice naj še posvétim in dvajsetica je moja. Nič ne reče Lovro, nego naravnost naprej koraka, ter svéti gospodoma še dalje.

Za malo časa stojé vsi trije pred mítnico. — „Zdaj smo užé tukaj,“ reče Lovro ter vzdigne svetilnico, da vidi, koliko sveča mu je izgorelo. „Lepa hvala!“ reče mu major, seže v žep in mu podá dvajsetico, katero Lovro veselo vzame. „Pozdravi nama očeta!“ reče stotnik in mu stisne tudi nekaj v róko. — „Velicega veselja se Lovro niti ne zahváli; takój se oberne ter hití domóv, bojéč se, da bi mu sveča ne izgorela. Ali gorjé! še nij bil na pólú pota, da mu sveča ugasne. Temá je, da ne vidi niti dveh korakov izpred sebe. Ali novci, ki je derži čversto v roci, izpodbujujo ga, da ne izgubi poguma. Le berzo naprej!“ misli sam v sebi, „za pol ure si domá in v roci imaš več nego sreberno dvajsetico. Gotovo ste dve!“ Tako mislēč, dirja po cesti kakor da bi bil nôr. Njegova sreča, da je znal pot in da je užé bil na vélikej cesti. Ali „noč imia svojo moč,“ pravi prigovor in baš tega se je bal Lovro. Še dober četert ure in Lovro bi bil domá. Ali joj si ga njemu! strašna podoba se mu prikaže. Veliko, odperto žrélo ima, strašne zobé in goréč jezik. Trupla je majhnega in černega. Nekako čudno gerči in se valja tam po cesti. Še nekoliko stopinj in Lovro mora iti mêmó nje.

Merzla polt ga oblige. Čim bolj se bliža tej čudnej prikazni, tem strašnejša se mu dozdeva. Jedva je stal na nogah, derhtajoč po vseh udih od strahú. Užé misli, da mu je zadnja ura odbila, ker vsak trenotek ga lehko pohrusta óna pošast, ki se valja tam na cesti. „Pogum veljá!“ misli si Lovro ter jo naglo zavije z ceste na stran, skoči na sosedov travnik ter teče kolikor more proti domu. Zdaj pogleda nazaj ter vidi, da se ognjeno strašilo počasi premika naprej. A glej, v tem trenotji zašumí nekaj okoli njega, in čudne podobe ga obkróžijo. K sreči nij bilo nič druzega nego suho koruzno steblovje na sosedovej njivi, kamor je Lovro s travnika priběžal. „Bog bodi z manoj,

a vsa nesreča daleč od mene,“ vzdihne ubogi Lovro ter teče po sosedovej njivi, da se koruzovina pred njim podira.

Ali o joj! zopet drug strah. Lovro zadene v neko terdo stvar in najedenkrat se mu nekaj vsuje kakor toča po glavi in po herbtu. Ubogi Lovro za ječi, trese se kakor šiba na vodi ter se niti geniti ne more z mesta. „Lovro, ali si ti? Stoj, in ne boj se!“ oglasi se zdaj drug znani glas; bil je soséдов hlapec, stari Matija, ki je nesel polno vrečo kostanja iz bližnje vasí. Noč ga je zatekla na potu. Lovro se zadene vanj, vreča se odveže in kostanj se vsuje kakor toča po njem. Zdaj se Lovro nekoliko opogúmi ter pripoveduje staremu Matiji o ónej pošasti, ki jo je videl tam na vélikej cesti. Matija se mu smeje ter reče: „kako si vendar neumen. Óna prikazen nij nihče drugi nego Rožičev Peter, ki gré pijan domóv. Le poglej ga, še zdaj se vidi kako omahuje sè svetilnico v roci, prepirajóč se sam sè sobo. Šel je nekaj minut pred mano iz Baríčeve kerčme, kjer so ga vèn vergli zaradi prepira.“ Zdaj se še le Lovru očí odpró, kdo je bila óna pošast na cesti z velicim, odpertim žrelom, sè strašnimi zobmi in gorečim jezikom, ki je tako čudno godernjala valjajóč se po tleh. Nihče drugi nego Rožičev Peter, ki je padel sè svetilnico ter se njih mogel pobrati. Sram je bilo Lovra, da je moral toliko strahu prestati.

„A zdaj idí hitro v hišo in prosi očeta za luč,“ reče stari Matija, da morem kostanj pobrati, saj si ti kriv, da sem ga stresel.

„In jaz sem izgubil dve sreberni dvajsetici, ki sta mi ju dala major in stotnik,“ reče Lovro ter hiti iz verta v hišo, da prinese luč.

Glejte otroci, takò si človek dela sam strahove, katerih nikjer nij. — Imejte vedno Boga pred očmi, — ako je Bog z vami, kdo je, da bi se ga bali?

Ivan Zarnik.

Bog je pravičen.

Mlademu človeku, ki se je vozil po cesti, splašijo se konji, voz se preverne in ubogi človek si tako hudo poškoduje nogo, da mu jo je takój bilo treba odrezati.

V bolezni ga obišče njegov prijatelj ter ga miluje zaradi tolike nesreče. Mermrá zoper Boga ter pravi: „to nij po pravici, da Bog dopušča tolike nadloge na ubozega člaveka!“

„Prijatelj, gledi, da se ne pregrešiš zoper Bogá!“ reče mu bolnik; — „ravno s to nogó, ki sem si jo zlomil, udaril sem v mladosti in pahnil skozi vrata svojo mater, katera je nató bridko zajokala, milo pogledala k nebu ter globoko vzdihnila. Ta njeni vzdihljaj je uslušal, njene solzé in pogled je videl pravični in vsevidéči Bog, ter me je zdaj tako hudo kaznal.“

Otroci! zapíšite si globoko v sercé zapoved božjo, ki pravi: „spoštuj očeta in mater, da se ti dobro godí in da dolgo živiš na zemlji!“

Pred premisli, kaj storиш,
Da se kje ne pregrešiš.

Sv. Peter in tesarji.

(Češka pripovedka o Kristu.)

Krist in sv. Peter sta šla mimo kmetske kerčme, kjer so se tesarji dobro gostili in plesali. „Ljubi gospod,“ reče Peter, ki je rad plesal, „daj tudi meni denes v to gostilnico iti.“ Jezus odgovorí: „Peter, razveseljevanje na plesišči nama ne prístoji.“ A ker Peter ne prestane prositi, reče mu izveličar: „idi, če nij drugače, a samo za četert ure; jaz v tem posedim na tem pripravnem brunu in te počakam.“

Predno sv. Peter vesel otide, prilepi mu izveličar gósli na herbet. Ko v kerčmo stopi, zakriče tesarji ob jednem: „nov godec, nov godec!“ A Peter, (o góselcah nič nij vedel) stopi k déklicam in hoče zaplesati. Tesarji nijso bili zadovoljni, naganjáje ga, da bi jim zagodel. Sv. Peter se je branil, da nij godec. A tesarji se razserdé, mislěč, da se jim hoče rogati. Petra so tako po herbtu nabili, da so se gosli na sto košcev razletele. Napóslēd so svetega moža prijeli ter sunili skozi vrata. Ko pride tepen nazaj h Gospodu, zavpije razkačen: „oj nastavnik (mojster), neotesanci so ti tesarji! Pretepli so me! Ako bi mogel, zabiti bi jim hotel žrebljev povsod v debla, da bi si vse sekire skerhali.“ — „To bi bilo preveč,“ odgovori Jezus, „narediva jim same terde gerče v debla, in dosti bodo kaznjevani!“ Od tedaj so v drevji terde gerče, katere tesarskim sekiram delajo skerbine.

S. Meglič.

Mačka in sinica.

Mačka: „Kakó si pela prelepó,
Da skače serce mi žívó!
Priléti semkaj dôlu k mèni,
In jéderca si v kljunček dêni.“

Sinica: Ti zvita si, to davno vém,
Pri tebi zôbati ne smem;
V zelenem gozdu jaz prebivam,
V svobôdi jéderca užívam.“

* * *

Sinica v gózde odletí,
In kislo mačka se derží.

Iv. Miklošič.

Kakšni bodite otroci domá.

Otroci naj se ne nagíbljejo preko oken visokih poslopíj; naj se ne igrajo okolo vodnjakov (štiren), okolo cest in voznih potov, okolo apnenih ali drugačnih jam, niti ne pri vodah. Naj se umaknejo od ondód, kjer zídajo ali stavijo poslopje. Otroci naj se ne igrajo z ostrimi stvarmi ter jih ne jemljó v usta; naj se ne plázijo po lestvah (lojtrah), po drevji, zidinah in drugih višavah ter se ne spenjajo na kóla, niti naj ne tékajo za njimi ali se obéšajo nanya; naj se ne šálijo z ognjem, svečo, ogljem, smodnikom in puško; že mnogo otrok se je takisto ranilo, da so potem ostali pohabljeni, ali sè jih tudi usmertilo; nekateri so veliko nesrečo storili sebi, svojim stárišem ali hiši, tudi vsemu mestu, vsemu tergu ali vsej vasí.

Boj na Lipovem.

Podoba, ki jo vidite tukaj, kaže vam krvavo bitko, ki so jo imeli junaški in hrabi Černogoreci s krvoločnimi Turki. Kneževina černogorska je podobna našemu pustemu krasu, kmetijstvo je zelo zanemarjeno; a temu nij čudo,

ker se je treba hrabrim Černogorcem skoraj vedno boriti v večjih ali manjših bitkah z nevernimi kervoloki Turki.

Na čelu černogorske vlade je knez, ki se imenuje „knjaz i gospodar slobodne Černe gore i Berdah.“ Od 1831. leta si izbira knez vsako leto starešinstvo, obstoječe iz predsednika, podpredsednika in 14 udov. To starešinstvo ima vse tekoče deržavne posle reševati in kazenske razsodbe izverševati s pomočjo kapetanov, katerih je 100 v deželi, in pandurov, katerih je 420. Pri važnih zadevah skliče knez skupščino. Vsa dežela je razdeljena v 8 nahij, katere se delijo v 44 plemen. — 1860. leta je bil černogorski knez Danilo v Kotoru od nekega izgnanega Černogorca zavratno ustreljen. Njegova žena Darinka je proglašila po njegovej smerti Nikico, sina kneževega brata, za kneza, ki se je brez zaprek lotil vlade.

Ko so Černogorci pomagali Hercegovincem, ki so bili vstali pod Luko Vukalovićem, zappleli so se tudi oni v vojsko s Turki, ter so jo tako slavno zmagali, da so se vse sosednje krajine združile s Černo goro. Ali kmalu so Turki z veliko silo udarili od dveh strani na deželo in jo začeli z velikimi izgubami dobivati. Ker ste bili obe vojski upešani, sklenil se je mir v stolnem černogorskem mestu Cetinji 9. sept. 1862. l., in Černa gora je bila prisiljena po imenu pripoznati turško nádroblast.

Pod turškim sultonom Azisom so udarili Turki v novejšej dobi na Lipovo selo (vas) v Černej gori, katero so zažgali ter mnogo junaške kervi prelili. To kervavo bitko nam opisuje Černogorec Savo M. Martinović, vernivši se v domovino, potem ko je bil 16 let v Avstriji pregnanec, v lepih verzih. Mej drugim pripoveduje, da se je v tem boji posebno odlikoval Bajo Bošković, ter da njemu gre čast, da je po vítězki potolkel turške zmaje in volkove.

Princ Evgen.

Princa Evgena, rojenega v Parizu 1663. leta, pridobila si je Avstrija po nekem posebnem slučaji, kakor pozneje vélikega vojevoda Lavdona.

Evgena je hotel oča imeti duhovna ter ga je zató tudi pošiljal v šolo. Ali sina je bolj nikal vojaški stan in zató je prosil francozkega kralja Ludo-vika XIV., za kapitanovo službo pri dragoncih. A kralj mu po nasvetu svojega vojnega ministra, ki je bil zeló sovražen celej Evgenovej ródbini, odbije prošnjo, pristavljaljajoč mu, da naj ostane v svojej dosedanjej službi. To ga je zeló razjezilo. Ujezila so ga tudi mnoga razžalovanja, katere je morala terpeti njegova mati, in posnemajóč zgled svojih dveh bratov, stopil je 1683. leta v avstrijsko službo. — Užé pod lotrinškim vojvodom Karлом, odlikoval se je posebno v bitkah proti Turku. Pač so se kesali Francozje čuvši o junaških činih svojega rojaka. — 1697. leta je posekal Ozmane v grozovitej bitki pri Centi. Vsled tega je dobil nadpoveljništvo cesarske vojne.

16. avgusta 1717. leta je vzel mesto Beligrad in je Turke takó naklepal, da je bilo treba skleniti pasarovički mir, ter je imela Avstrija potem celih petnajst let mir pred krutimi mahomedani.

Umerl je na svojem lepeni gradu Belvedere, 72 let star 21. aprila 1736. leta, obžalovan od cesarja, vojakov in od vseh, ki so ga poznali. V.—ž—.

Ivan Kristijan Andersen.

Užé v zadnjem „Vertčevem“ listu sem vam povedal, preljubi otroci, da je umerl sloveči danski pisatelj Ivan Kristijan Andersen, ki je sè svojimi mičnimi pripovedkami očaroval ves svet. Naj vam denes povem nekoliko več o tem slovečem pisatelji, ki je bil posebno vam otrokom velik prijatelj.

Andersen se je rodil 2. aprila 1805. leta v mestu Odensee na fünlantskem otoku. Odensee je največje mesto na otoku Fünen z veliko obertnijo.

Njegov oče je bil ubog črevljар, a mati perica. Užé v zgodnej mladosti mu je oče pripovedoval lepe pripovedke iz tako imenovane knjige „tisoč in jedna noč,“ katere je Ivanek zeló rad poslušal. Jedva se je naučil čítati in pisati, užé je mislil na to, kako bi napisal gledališko igro. Zna se, da so bili njegovi pervi umotvori zeló slabi, ker je bil še premlad. Zaradi tega so ga njegovi součenci zasramovali in mu so rekli „komedijant.“

Andersen je zgodaj izgubil očeta. Ker nij hotel ubožnej materi biti v skerb, šel je v bližnjo predíllico; a nij dolgo ostal tukaj, kajti njegovo mehko sercé nij moglo prenašati preklinjanja in drugih nespodobnosti tovarniških učencev. Mati ga je hotela dati h krojaču, a nij imel veselja do tega rokodelstva. V njegovem serci so užé zgodaj pognale pesniške misli globoke korenine. Zatorej prosi matere, da bi mu dala njegove prihranjene novce, katerih je bilo komaj kakih trinajst tolárjev, ker bi rad potoval v Kodanj. Kodanj je glavno in stolno mesto danskega kraljestva; večina ga je na otoku Seelandu, a majhen kos na dobro obdelanem otočici Amageru ter je skoraj najlepše mesto v celej Evropi. V to veliko mesto prišedši, sprejeli so ga dobri ljudjé. Tukaj se je učil péti, igrati v gledališči in plesati. Zopet je začel poskušati, da bi pisal gledališke igre, a vse zamán, nij mu šlo izpod rok, kajti k temu je treba znanja, kakor nega Andersen do zdaj še nij imel. Začnè se resno učiti in natihoma tudi pisati. Tudi na pot se podá, a to najprej na Nemško, kjer si je mnogo prijateljev pridobil; potem potuje tudi na Francozko, v Italijo, Angležko, Španijo, Gerško in celo v malo Azijo. Vse, kar je na svojem potovanji videl in skusil, pripoveduje v posebnih svojih spisih, ter pravi, da se mu vse njegovo življenje zdi prijetno, bogato in srečno. Na drugem mestu zopet pravi: „moje življenje leží pred menom takoj lepo in bogato, da ne more biti lepše in bogatejše. Čutim, da sem popolnoma srečen.“

Andersen je mnogo pisal in vse, kar je napisal, lepo in prijetno je, polno najlepših fantazij, v lepem in krasnem jeziku. Zatorej po vsej pravici zasluži imé „kralja danskih pisateljev.“ Andersen sè svojimi preleppimi spisi nij razveseljeval samo danskih otrok, on nij pisal samo za svoj narod, nego on je pisal za vsacega dobrega otroka in za vsak narod. Oglejmo si malo njegova slovstvena dela.

Kako je Andersen pisal pripovedke, kaže nam v tretjem zvezku svojih slovstvenih del, kjer pravi: „jaz sem pripovedke pisal po ukazu svojih improvizatorjev (takih pesnikov, ki pesni kujejo brez pripravljanja). Tako mi je n. pr. pesnik Thiele ukazal, da mu napišem pripovedko o piščalki, katera samo na desno stran piska, in jaz mu napišem pripovedko: „vse na desno stran.“ — Ko necega dné srečam znanega Thorwaldsena, reče mi, da bi mu kaj šaljivega napisal o igli, in jaz mu spišem pripovedko „o igli.“ Tako je

mnogo Andersenovih pripovedek postal. — Njegova perva pripovedka, ki jo je 1829. leta spisal, nij bila ugodno sprejeta. Pozneje izdá zopet isto pripovedko, a to pod drugim naslovom, in zdaj je ljudem verlo dopadla. — 1830. leta je izdal pervo zbirko svojih pesni, katerim je sledil drugo leto takoj zopet drugi zvezek. 1831. l. je potoval v severno Nemčijo, kjer se je soznanil v Berolini sè slovečim Chamissom, a v Draždanah sè slovečim Tieckom. Istega leta je bil tudi najugodnejši čas njegovim pripovedkam. Napisal je štiri večja dela, mej katerimi je posebno zanimiva pripovedka „mali in veliki Klavs.“

Njegove pripovedke so redoma izhajale vsacega leta na božič. Mnogo jih je užé preloženih v druge tuje jezike, a nekoliko tudi v naš mili slovenski jezik, ter bi vredno bilo, da se vsi Andersenovi spisi preloží v naš rodni jezik, ker plemenitijo nežno otroško sercē.

Andersen je pisal ves čas do svoje smerti. Umerl je letos 4. avgusta v Kodanji, kjer ga je velika množica ljudi spremila na pokopališče, mej njimi celo kraljevski dvorniki in poslanci. Tako je umerl Ivan Kristijan Andersen, ali v naših sercih še živí in bode živel na veke. Na njegov grob so mu položili lep venec s prelepim trakom, na katerem je bilo zapisano: „Umerl si, ali v otrojih sercih še zmiraj živiš,“ a na drugej stráni so bile besede: „V spomin največjemu pesniku Andersenu.“

Tudi ti, preljuba slovenska mladina, imela bodesh še mnogo priložnosti, da se bolje upoznaš s preleppimi spisi pokojnega pesnika. Beri je rada, saj jih je tudi tebi napisal v spomin, ako tudi mu nijsi v rodu niti po kervi niti po jeziku. „Vertec“ vam je užé nekoliko njegovih pripovedek prinesel v slovenskej prestavi, a prijatelji vaši bodo skrbeli, da vam jih še mnogo mnoga prinese v poduk in zabávo.

I. T.

Pokopališče.

Rad hodim na pokopališče. Tam je vse tiho in mirno, a prijazna cerkevca sè svojim belim zvonikom gleda in nadzoruje zelene grobove.

Tu počívajo umerli ljudjé drug poleg druzega: stari in mladi, bogati in ubožni; a cvetice na grobovih se vijó, kakor bi hotele govoriti: „počivajte mirno in sladko pod persteno gomilo, dragi ljudjé, saj skoraj pride dan, ko se zopet prebudíte; cvetice to dobro vemo.“

Ob groběch hodijo ljudjé tiho in résno, marsikateri tudi joka. Žalostno je res za vsacega, kendar mu kdo umré. Pridejo možje v černej obleki, odnesó merliča v lesenej kersti (trugi) ter ga spusté v hladni grob.

Tam pod ónim zelenim gričkom počiva moj preljubi oče, moja preljuba mati, ki mi je tolilikrat rezala kruha. Idem tja, da jima položim venec na óni leseni križ.

D. Jurija.

Prirodopisno - natoroznansko polje.

Bernardinski pes.

Nij je živali na vsem svetu, katera bi bila človeku bolj udana, nego je pes. On je jedina žival, ki se povsod derží in spremlja človeka. On mu črva hišo in čredo, premoženje in življenje, pomaga mu loviti divjačino, kaže mu pot in celo v kolca vprežen vozi mu različno blagó. V nevarnosti brani gospodarja in borí se zanj do zadnjega diha. Da bi se gospodarju priljubil, naučí se plesati, bóbnnati, po vervi hoditi, strážiti in celo iz pištole streljati. Pes je mnogoverstnih plemen in dobro vem, da vsi poznate mesarskega, ovčarskega in lovskega psa. Tudi kodra poznate, ki ima lepo kodrasto dlako in se rad nauči razno katerih šal. A danes sem še namenil vam povedati o nekem drugem psu, ki opravlja dela usmiljenega Samaritana in to na gori sv. Bernarda. Tega psa vam kaže denašnja „Vertčeva“ slika.

O bernardinskem psu nam piše naš učeni gospod profesor - Franjo Erjavec v svojej knjigi „domače in tuge živali ovako:

„Bernardinski psi so domá na Švicarskem v samostanu sv. Bernarda, ki leží na visokih gorah blizu 2530 metrov nad piči po nekaterih krajih po 10 do po 12 metrov visoko; ž njim zamete vse pote in stezé, vse prepade in brezna.

morjem. Zima traja na teh visokah gorah po devet mesecev in vse poletje je komaj deset čistih in mirnih dni, da bi ne bilo viharja, snega in megle. Tukaj sneži samo po leti, a po zimi padajo neizrečeno drobne ledene drobtine, katere veter naku-

Preko gore sv. Bernarda je prelaz iz Švicarskega na Laško z najvišjim zimskim stanovališčem. Samo po letu, kedar je popolnoma mirno vreme, je je ta pot brez nevarnosti za človeško življenje. A v viharnem vremenu in po zimi je zelo nevaren in vsako leto se godé tod nesreče. Ali pade popotnik v kako jamo, ali ga pokoplje snežni plaz, ali zgreší pot v gostej megli in tava po samoti, dokler ga lakota in trudnost ne prevladate, ali naposled omamljen-

od mraza zaspí in se nikdar več ne prebudi. Ako ne bi bilo tukaj mnihov, nihče ne bi mogel brez nevarnosti preko tega gorskega sedla.

Užé osem sto let stanujejo na gori sv. Bernarda mnihi in strežejo popotnim ljudém brez plačila. V njihovih terdno zidanih hišah je v sili prostora za 200 ljudí in ogenj v velikih pečeh gorí leto in dan. Vsak dan prehodita dva hlapca s psi ta nevarni pot. Pervi gre od samostana do nizko ležeče staje, kjer derže svojo živino, a drugi gre od staje do samostana. Kedar je gerdo vreme, gredó psi, hlapci in mnihi z lopatami, z vervmi, z nosilnicami, z jedjó in pijačo oskerbljeni iskat nesrečnikov. Kjer koli se pokaže kak sled, gredó za njim, gledajo na pse, kako se obnašajo ter si dadó znamenja z rogovi. Ti psi imajo neizrečeno dober nos; takój zavohajo človeški sled. Po ves dan hodijo sami po vseh potih in preiščejo vse razpoke in globéli. Ako najdejo oterpanelega človeka hitro tekó po najkrajšem potu domóv, glasno in veselo lajejo in vodijo mnihe, ki so zmirom pripravljeni iti v pomoč. Ako pridejo psi do novega plaza, preiskujejo ga od vseh strani, ali ne bi bilo kje človeškega sledú, in ako so obvohali zakopanega popotnika, začnó ga izkápati z močnimi kremplji. Navadno nosijo na vratu čutarico ali barilček z dobrim vinom, ali košek z jedmí, a na herbu imajo privezane volnate odeje. V samostanu so vpisana imena mnogih in mnogih ljudí, katerim so ti psi oteli življenje.

Najimenitnejši mej njimi je bil Bari, ki je gotovo vreden, da se ga spomnimo z nekoliko versticami. Dvanaest let je služil v samostanu človeštvu v prid, in on sam je štirdesetim ljudém rešil življenje. Bari je bil neizrečeno priden in vnet v svojem poklicu. Njega nij bilo nikdar treba opominjati na delo. Ko se je vlegla meglja na gore, ali ko se je približevalo hudo vreme, nij ga bilo moči prideržati v samostanu. Prelajal in preiskaval je zmirom najnevarnejše kraje. Nekóč je našel v ledenej jami užé na pol zmerzeno spéče dete, ki je zašlo s pravega pota. Bari je dete z jezikom lizal in grel, da ga je prebudil, potlej se mu je znal tako prikupiti, da mu je dete sedlo na herbet in se mu je oklenilo okoli vrata. Tako ga je ves vesel prinesel do samostanskih vrat.

Ko se je pes Bari postaral, vzelo ga je mesto Bern v rejo in ko je poginil, natlačili so njegovo kožo ter tako stojí še dandanes v bernskem muzeji. Vsak tujec, ki pride v Bern, gré v muzej, da si ogleda tega usmiljenega Samaritana v pasjej podobi.“

V o d a.

Voda je največji dar božji. Voda nas pojí. Kako žejnega človeka okrepeča in oživí! Z vodo si kuhamo jedila; vode nam je treba v umivanje, kópanje, pranje; ona nas čisti nesnage in blata ter ne dá boleznim na-nas; tudi nas ozdravi od mnogih bolézni. Z vodo bélimo platno, z vodo gasímo ôgenj, z vodo zalivamo verte, da nam zelišča veseléje rastó; voda nam gôni mline ter nosi ladije. Zatorej se ljudé naseljavajo tja, kodar je dovolj vode. Vasí, tergi in mesta napredujejo pri vódah. V vodi živi brez števila živali, največje in najmanjše; ne vé se jim niti število niti imé. V vodi in ob vodi raste brez števila bíja. Na zemlji nij nobene stvari, katera bi mogla biti brez vode. —

Čista voda je prozôrna,*) kakor steklo. Če nij prozôrna, to nij čista. Čista voda nema nikakoršnega vkusa niti dúha; ako ima, nij čista. — Kadar se voda segreje, izpremení se v soparo. Sopara je lehka ter ide k višku; od nje se v višini naredé oblaki. Kadar vodo prime mraz, tedaj zmerzne ter se zledí. Po zimi se zledé vse male vode; izvirki in studenci ne zmerznejo, ker njih voda ide iz globočine, a v globočini je, kakor v kleti, topleje. — Vode imamo v studencih, izvirkih ali vrélcih, potokih, rekah, bárah ali močvirjih in mlakah; imamo je v zemlji in na nebu. Izmej vod so nekatere stoječe ter se kažejo mertve, a nekatere so tekóče, in te so žive.

Razne stvari.

Drobetine.

(Zagreb) je glavno mesto nam sosednje hrvatske dežele, stoji blizu reke Save na lepej daleč se raztezajočej ravnini. Šteje blizu 20,000 prebivalcev. Tu je jugoslovansko vseučilišče Franje Josipa I., ki je bilo z veliko svečanostjo 1874. l. odperto. Zanimiv je posebno na štiri ogle zidan zvonik škofijске stolne cerkve, ki je 86 metrov visok.

(Aga) je staroturška beseda in znáci toliko, kolikor starejši brat (senior). Dandenes rabijo to besedo na Turškem samo tedaj, kadar nazivljajo višje osobe, n. pr. sužnji svojega gospodarja.

(Malec ali gips) je žvepleno kislo apno, ki se dobiva v velicih skladih ali gorah. V prah somleti malec popije blizu 27 odstotkov vode, katero zopet hitro oddaje.

Kratkočasnice.

* „No, Andrejček, kam pa greš tako naglo?“ povpraša sosed Vertinovega Andrejčka, ki je urnih nog korakal mimo njegove hiše. „Očetu grem

naprati,“ odgovori Andrejček. — „Oča pridejo še le jutri domóv,“ reče sosed. — „To dobro vem,“ odgovori Andrejček, „ali jutri nemam časa, ker imamo šolo!“

* „Miha ali užé spiš?“ povpraša sosed soseda zvečer pri oknu. „O ne spim še ne,“ odgovori sosed od znotraj. „Kaj bi pa rad, Matija?“ — „Nu, bodi tako dober in posodi mi dva goldinarja!“ — „E glej ga no, saj vendar spim!“ odgovori sosed od znotraj.

* Kmet ukrade kravo, kar se pa kmalu zvé. Moral je pred sodnika. A sodnik, ki nij znal slovenskega jezika, vpraša kmeta: „no, kje ste priženil kravo?“ Kmet odgovori: „jaz nijsem oženjen, samec sem še!“ Sodnik se jezí in pravi: „jaz ne prašam, ali ste oženjen ali samec, nego kje ste priženil kravo?“ — Kmet zopet odgovori: „jaz sem samec in nijsem priženil krave.“ — Sodnik se še bolj jezí. Nató pristopi drug gospod in pravi: „ne jezite se gospod sodnik; kakor vidim, se vi dva ne razumeta. Vam bi treba kmeta vprašati: „od kod ste prignali kravo?“

*) Prozôrna je tista stvar, skozi katero naše oko more tako videti, kakor n. pr. skozi steklo. — Pis.

Cudna beseda.

V poprejnjih starih časih so imeli tako imenovani čarovniki neko posebno skrivnostno besedo, ki jim je rábila v sredstvo, da so babjeverno ljudstvo ozdravljali različnih bolezni, posebno merzlice. Ta čudna beseda se glasi „abrákádábra“ in so jo pisali tako:

A B R A K A D A B R A
B R A K A D A B R
R A K A D A B
A K A D A
K A D
A

To res čudno besedo bereš v vsakej versti, ako jej pristaviš čerke poprejnjih verst.

Računska naloga.

(Priobčil Oto Mayr.)

Sosed ima na vertu jabolčna, hruškova in breskova drevesa, a tudi ima malinovo in kopinjevo germovje. Germov je 6 več nego dreves. Jabolčnih dreves je dvakrat toliko, kolikor breskovih in za polovico manj nego malinovih germov. Kopinjevi germi so 4 manj nego hruškovih dreves.

Kdo ugane, koliko je v sosedovem vertu jabolčnih, koliko hruškovih in koliko breskovih dreves, in koliko malinovih in kopinjevih germov?

Obrazec za risanje.

Zabavna naloga.

(Priobčil Oto Mayr.)

Preložite písmena (čerke) v naslednjem kvadratu tako, da čitate iste besede po napíčnem in ravnoležnem redu.

a	a	a	a
i	i	i	s
o	o	e	e
b	b	h	g

Perva beseda znači rastlino, ki raste povsod v naših gozdih.

Druga beseda znači koristno domači žival.

Tretja beseda znači starega ogerskega kralja.

Četerta beseda znači mohamedanskega boga.

(Rešitev in imena rešilev v prih. listu.)

Rešitev naloge sè številkami v 10 „Verteve“ listu.

1. 6. 7. 8. — puta; 2. 8. 5. 8. — rana;
 3. 9. 8. — Ema; 4. 10. 11. 2. 3. 12. — škorci; 3. 7. 5. 8. — Etna; 2. 11. 2. 8. — roka; 5. 3. 8. 1. 3. 13. — Neapel. Perve številke vseake besede so: 1. 2. 3. 4. 3. 2. 5. — Prešern.

Prav jo je rešili: Gg. Iv. Zarnik, učitelj v Knežaku; Krčev Peter in Kmetelcev France, učenca v Kranji.

Rešitev uganke:

Jajce.

Prav jo je rešil: Gosp. Iv. Zarnik, učitelj v Knežaku.

LISTNICA. Gg. A. M. v Lj.: Večina Vaših spisov nij ugodna za natis. Povest „Spreobrnjeni zapravljevec“ bila je užé natisnena v letošnjem „Vertecu“ vzemite list štev. 3. in čitajte jo. Vi ste jo le nekoliko drugače presukali. Sploh bi Vam sovetovali, da si pri prestavah iz drugih jezikov boljših stvari izberete nego so te, ki ste nam je zadnjič poslali. Niti otroci niti naši kmetski ljudje, katerem je „Vertec“ najbolj namenjen, ne vedó, kdo in kaj je „Febus“, „filomela“ itd. Čimur nam je treba teh izrazov! — Iv. Z. v K.: Pesni, ki ste nam je poslali, zeló so pomanjkljive: treba bi vse predelati, predno se dadé v natis; a to bi nas stalo mnogo truda, ter je užé bolje, da sami kaj skujemo. Sploh se nam ne dopada, da v pesni toliko kerstnih imen vpletate! — O. M. v Gradcu: Dve Vaši nalogi smo radi priobčili, a ostalih ne moremo, ker so pretežke in nerazumljive slovenskej mladini. Poslednjo parlogo s križem je „Vertec“ prinesel užé 1871. leta. Kako to, da „Vertec“ tako malo čitate? — Fr. P. v C.: Vsi „Vertčevi“ tečaji se še dobro po 1 gl. 30 kr., samo od 1873. l. ga nemamo več, ker smo se ravinali po številu naročnikov. — Ig. M. v Ž.: Vsakemu listu bi radi dodali kak napev, ali to nij mogoče, ker je naročnikov premalo. Skrbite da dobodemo mnogo novih naročnikov in „Vertec“ bode vsem ustrezal. —

 Kdor ima še vse in dobro ohranjene „Vertčeve“ liste od 1873. leta in je želi prodati, naj to „Vertč. uredništvo“ naznani.